

Alcalde de Cincorres, regidors i regidores, delegacions institucionals, Comissió de Festes, Comissió Parroquial, veïns i veïnes de Cincorres, amics i amigues. Molt bona nit a tots.

En primer lloc, vull manifestar-vos el meu agraïment més sincer per haver pensat en la meua persona –i, amb mi, en la ciutat de Vila-real-, per fer aquest Pregó amb el que inaugurarem unes festes particularment significatives. Les festes en honor a la nostra patrona. La nostra, la de Cincorres i la de Vila-real, la Mare de Déu de Gràcia. Que enguany, a més, es doblement significada, amb la commemoració del 150é aniversari de la construcció de l'ermita.

Em resulta particularment emotiu poder compartir amb vosaltres esta efemèride. Potser és perquè els nostres pobles, Vila-real i Cincorres, mantenen des de sempre una vinculació molt estreta que va molt més enllà de qüestions demogràfiques o geogràfiques.

És cert que ens separen un centenar i escaig de quilòmetres per unes carreteres que fa no tant feien que t'ho pensares dues i tres vegades abans d'emprendre el viatge de la Plana als Ports. Res comparat amb els més de 700 anys d'amistat que compartim. Històries, il·lusions, personatges, fills i fills d'ambdues poblacions, que ens han unit per sempre. Començant pel motiu que ens ha reunit aquesta nit: la nostra patrona, la Mare de Déu de Gràcia. La moreneta, com diem a Vila-real.

La història de la devoció dels dos pobles per la Mare de Déu de Gràcia sembla córrer paral·lela.

A Vila-real, conta la tradició que un humil pastoret va trobar de manera miraculosa la imatge de la Mare de Déu de Gràcia per dues vegades consecutives al mateix lloc, als voltants del paratge del nostre riu, el Millars. Allà on, per les darreries del segle XIV, es documenta la construcció de la primera cel·la o capelleta i on més tard construiríem nosaltres també la nostra ermita.

La devoció de Cinctorres per la Mare de Déu de Gràcia es documenta també per eixos mateixos anys i ja en textos de 1367 hi tenim les primeres referències. En aquell segle XIV, els vila-realencs fèiem processó a les ermitetes del Millars; els cinctorrans pelegrinàveu el dia de la Santa Creu al lloc on hui teniu l'ermita de la patrona.

També les nostres ermites semblen pràcticament bessones. La primera fundació dels frares descalços va donar lloc a l'ermita de la Verge de Gràcia de Vila-real l'any 1577. A Cinctorres, va ser el 1588 quan es va decidir bastir-li una ermita al mateix lloc on, fins aleshores, la població pelegrinava, precisament el dia de la Santa Creu. D'aquesta construcció originària sorgiria tres segles després, el 1868, l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia que, 150 anys després, ens reuneix en aquesta nit tan especial.

Potser és aquesta devoció compartida, aquesta advocació mariana que els dos municipis portem ben a dins del cor, el que ens ha convertit en pobles amics i germans.

Moltes vegades, acudir a l'etimologia de les paraules ens ajuda a comprendre plenament el seu significat. La Mare de Déu de Gràcia és la nostra patrona, del llatí 'patronus', que significa protector i que a la vegada prové de l'arrel llatina 'pater', és a dir, pare. Cinctorres i Vila-real compartim, doncs, molt més que una devoció mariana. Compartim una

mare protectora, una referència espiritual que ens ha acompanyat al llarg de tota la nostra història. A ella ens hem encomanat, en la Plana Baixa i en els Ports, per fer front a les adversitats de la climatologia, les malalties o les guerres. A ella li agraiïm, en les nostres respectives romeries, que ens guardi la salut i la concòrdia.

La Mare de Déu de Gràcia ha vetllat, doncs, per cinctorrans i vila-realencs durant tota la nostra història. Història, per cert, que arranca també paral·lela, ja que ambdues poblacions tenim cartes pobles del segle XIII, amb a penes uns anys de diferència.

Totes aquestes circumstàncies compartides ens fan veïns en la distància, germans en la diferència, amics per damunt de qualsevol tipus de consideració. Aquesta relació, ja ho sabeu bé, s'ha plasmat durant anys en la presència de vila-realencs a Cinctorres i cinctorrans a Vila-real. Deixeu-me que em referisca a dos d'ells de manera particular. L'estimat i enyorat mossèn Serafín Sorribes, veí d'aquesta vila que a Vila-real hem estimat i estimarem sempre com un més de la nostra casa, des que hi va arribar, l'any 1973, fins que va faltar, el 2002. Sacerdot de sotana llarga i vocació de servir els més desvalguts de la societat, la seua dedicació a la ciutat i en particular als més joves, a través dels Llusisos, ha deixat a Vila-real una empremta que mai no s'esborrarà. Fa uns anys, vam decidir retre honor a la seua memòria dedicant-li un carrer per assegurar-nos que així serà.

M'ompli d'orgull saber que aquesta estima de Vila-real per un cinctorrà també es produeix a la inversa en la figura d'Andrés Santos, a qui vam fer Fill Adoptiu en l'any 2009 i de qui ens sentim també particularment orgullosos. El treball que Andrés, també Premi 20 de Febrer de Vila-real,

ha fet en els jaciments paleontològics de Cinctorres i Morella configura un nou nexa d'unió entre ambdós municipis, el que ens vincula a través del coneixement i la divulgació i que ens ha portat a signar diversos convenis de col·laboració que estem segurs fructificaran en noves línies de treball conjunt.

Són moltes més les casualitats que ens uneixen. Però em detindré només en una última, que potser explica tan bé la història d'amistat que ens uneix com el fet de compartir la mare protectora de Gràcia. Parle de la família del Polo de Bernabé, originària d'aquesta terra, sinònim a Cinctorres de la majestuosa casa dels Santjoans i a qui devem a Vila-real l'establiment de l'estructura econòmica emprenedora, innovadora i exportadora que, tant a Cinctorres com a la Plana, ens ha convertit en societats inquietes, decidides. Homes i dones que no es resignen.

Que no es resignen als efectes de la climatologia, com vam demostrar a Vila-real davant les gelades del segona meitat del segle XX. Que no es resignen a la despoblació i l'emigració, com heu demostrat també ací, a Cinctorres, posant en marxa iniciatives emprenedores, granges porcines, restauració, turisme rural i cultural, xicotetes indústries hereves dels anys daurats del tèxtil, del popular faixero que ens rep a les portes del poble... Iniciatives que han tornat a fer de Cinctorres una població que mira al futur, acollidora i viva.

Però ara és moment d'aturar un poc les màquines. De retrobar-nos en la festa, de mostrar l'orgull de ser part d'aquesta història compartida. És moment de festa i de germanor. De celebrar també les decisions de fa 150 anys, que ens han portat ara a commemorar la història de l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia.

És l'hora de buscar la mirada de la nostra patrona per retrobar-nos en els valors de fraternitat, concòrdia i amistat que emanen d'ella. Però també, per suposat, de divertir-nos, de compartir al carrer l'alegria de la festa, d'anar al ball, als bous i al garito amb la penya. Em conten que res de tot això no seria possible sense la dedicació de la Comissió de Festes i la implicació de la Comissió Parroquial en el 150è aniversari de l'ermita. A elles, l'enhorabona, perquè tot el treball d'estos mesos arrere està donant, això es veu a simple vista, els millors fruits.

Gràcies en nom de Vila-real per convidar-nos a compartir aquest moment tan especial i cedir-nos l'honor de dirigir-vos estes paraules de benvinguda a la festa. En uns dies, començarem també a Vila-real a honrar a la nostra moreneta. De sobres està dir que esteu tots i totes convidats a visitar-nos.

Amics, germans de Cinctorres:

Visquen les festes!

Visca la Mare de Déu de Gràcia!

Visca Cinctorres!